

Vefsn kommune
Postboks 560
8651 Mosjøen

Kontrollaksjon avløp 2010 – rapport og pålegg om redegjørelse

Vi viser til tilsyn gjennomført 27. oktober 2010.

Vedtak

*I medhold av lov av 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og avfall § 49 må Vefsn kommune redegjøre skriftlig til Fylkesmannen for de tiltak som er gjennomført for å rette opp registrerte avvik **innen 6. desember 2010**. Hvis ikke avvikene da er rettet opp, må redegjørelsen inneholde en tidfestet, forpliktende plan for hvordan disse skal rettes opp.*

Dersom Fylkesmannen ikke har mottatt tilbakemelding innen fristen kan det bli aktuelt å varsle tvangsmulkt. Et vedtak om tvangsmulkt vil fattes med hjemmel i forurensningsloven § 73.

Det skal betales et gebyr på kr 11 200,- for kontrollen, jf forurensningsforskriften § 39-6.

Under tilsynet ble det påvist følgende avvik:

- Avvik 1 Risikovurdering for avløpsanlegget er ikke tilfredsstillende.
- Avvik 2 Anleggseier har ikke gjort tilstrekkelige forberedelser for å tilpasse avløpsanlegget til framtidige klimaendringer.

Det ble i tillegg registrert en merknad.

Bakgrunn

Tilsynet var en del av den nasjonale tilsynsaksjonen Kontrollaksjon avløp 2010. Hensikten med kontrollen var å undersøke hvordan kommunen følger opp kravene til avløpsanlegg ihht bestemmelsene i forurensningsforskriften kapittel 14. Kontrollen er ikke en total gjennomgang av virksomheten, men en stikkprøvekontroll på utvalgte tema.

Avvik betegnes som overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.

Merknad er andre forhold som tilsynsetaten mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse-, miljø- og sikkerhet.

Dokumentgrunnlaget for kontrollen var:

- *lov om vern mot forurensninger og om avfall* (forurensningsloven),
- *forskrift om begrensning av forurensning* (forurensningsforskriften) kap. 11 og 14
- *forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter* (internkontrollforskriften)
- *tillatelse til utslipp av kommunalt avløpsvann – Vefsn kommune*, datert 20.05.2010.

Gjennomføring

Det ble gjennomført en brevkontroll i august og september, der kommunen besvarte et spørreskjema for et avløpsrenseanlegg. Dette ble fulgt opp med et tilsynsbesøk i oktober.

Kontrollen ble varslet ca 1 uke i forveien. Hele kontrollen ble gjennomført med en varighet på ca 2 timer. Fra Vefsn kommune deltok Steinar Stien, Rune Hauan og Oddleif Øfeldt. Fra Fylkesmannen deltok Hege Rasmussen (tilsynsleder) og Eivind Hølaas.

Fylkesmannen orienterte først om bakgrunnen for kontrollen og praktiske detaljer rundt gjennomføringen. Videre ble kommunen bedt om å svare på en del spørsmål knyttet til internkontrollen for helse, miljø og sikkerhet og om oppfølgingen av vilkårene i utslippstillatelsen og forurensningsforskriften kapittel 14. Det ble også foretatt en befarings ved Mosjøen og Kulstad renseanlegg. Det ble deretter gitt en kort muntlig redegjørelse over registrerte funn.

Registrerte avvik og merknader

Avvik 1 **Risikovurdering for avløpsanlegget er ikke tilfredsstillende.**

Avvik fra **Internkontrollforskriften § 5 punkt 6. (Vurdere risiko)**

Kommentar

Det er ikke utarbeidet en skriftlig miljørisikovurdering for avløpsanleggene. Det er gjennomført risikovurdering med hensyn til arbeidsmiljø og sikkerhet, men forhold som kan forårsake påvirkning på ytre miljø er ikke tatt med.

I følge bestemmelsene i internkontrollforskriften skal farer og problemer kartlegges, dette skal danne grunnlag for en risikovurdering med tilhørende planer for å redusere risikoforholdene. Risikovurderingen må omfatte alle delene av avløpssystemet (f.eks. avløpsnett, overløp, renseanlegg). Den skal også ivareta bestemmelsen i

forurensningsforskriften § 14-10 om ”tilstrekkelig yteevne under alle klimatiske forhold”. Dette innebærer at også hensynet til klimatilpasning må inngå i risikovurderingen.

Avvik 2 **Anleggseier har ikke gjort tilstrekkelige forberedelser for å tilpasse avløpsanlegget til framtidige klimaendringer.**

Referanse **Forurensningsforskriften § 14-10 Utforming og drift av renseanlegg. Forskrift om internkontroll § 5 punkt 7. (Avdekke og rette opp avvik)**

Kommentar

Kommunen har ikke undersøkt hvordan regionen vil bli påvirket mht. framtidige klimaendringer. Kommunen har benyttet anbefalte dimensjoneringskriterier i utbygging av avløpsanleggene. Dette tar høyde for en viss økning i forhold til normalvannføring, men sikrer ikke at dimensjoneringen vil være tilstrekkelig for en evt framtidig situasjon med økte vannmengder. Det forventes at det fremskaffes prognoser over en framtidig klimasituasjon som grunnlag for å vurdere at de planlagte tiltakene er tilstrekkelig.

Merknad 1 **Avviksbehandling for avløpsanlegget er ikke tilfredsstillende.**

Referanse **Internkontrollforskriften § 5 punkt 7. (Avdekke og rette opp avvik)**

Kommentar

Det er ikke etablert et skriftlig avviksbehandlingssystem for ytre miljø og for avløpsanleggene. Det er etablert et elektronisk avviksregistreringssystem, men det er i hovedsak driftsavvik og arbeidsuhell som registreres her. Det ble fortalt at det hersker en viss usikkerhet rundt hva som er relevant å føre som avvik. Imidlertid kom det frem på oppsummeringsmøtet at driftsansvarlig fører en logg over hendelser på avløpsanleggene der også nærmiljøulempen og den typen hendelser som potensielt kan forårsake uønskede utslipp fremkommer. Dette er forhold som med fordel kunne vært registrert i avvikssystemet.

I følge bestemmelsene i internkontrollforskriften skal det være skriftlig dokumenterte rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav. Selv om dette er hendelser som kan virke ubetydelige, og som er enkelt å korrigere fortløpende er denne skriftlige dokumentasjonen viktig. På denne måten vil man enklere kunne avdekke om det finnes en systematikk i avvikene, og vurdere om de kan unngås ved å iverksette tiltak på et mer overordnet nivå.

Kontrollgebyr

Avløpsanlegget er plassert i risikoklasse 3, jf forurensningsforskriften § 39-6. Dette innebærer at det skal betales et gebyr på kr 11 200,- for kontrollen. Faktura for kontrollgebyr vil ettersendes fra Klima- og forurensningsdirektoratet.

Klageadgang

Avgjørelsen kan påklages til Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif) av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse **innen 3 uker** fra det tidspunkt underretning om avgjørelsen er kommet fram til vedkommende part. En eventuell klage skal angi det vedtak som det klages over, og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre

opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Fylkesmannen i Nordland, 8002 Bodø.

En eventuell klage fører ikke til at iverksettelsen av vedtaket utsettes. Fylkesmannen eller Klif kan etter anmodning, eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal iverksettes før klagefristen er ute eller klagen er avgjort, jf forvaltningsloven § 42. Avgjørelsen av spørsmålet om iverksettelse kan ikke påklages.

Partene har rett til å se sakens dokumenter i henhold til forvaltningsloven §§ 18 og 19. Fylkesmannen vil på forespørsel kunne gi nærmere opplysninger om behandlingen av saken.

En eventuell klage på vedtak om gebyrsats gis ikke oppsettende virkning, og det fastsatte gebyret må betales i samsvar med gjeldende vedtak. Dersom Klif imøtekommer klagen, vil det overskytende beløpet bli refundert.

Med hilsen

Oddlaug Ellen Knutsen (e.f.)
seksjonsleder

Hege Rasmussen
overingeniør

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.